

**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАВЧАЛЬНО-НАУКОВА УСТАНОВА
«АКАДЕМІЯ ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Вченою радою ДННУ «Академія фінансового управління»

Протокол № 11 від 27 вересня 2022 р.

Віце-президент ДННУ «Академія
фінансового управління»

О. О. Любіч

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СТУДІЇ З ФІНАНСІВ, БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ ТА СТРАХУВАННЯ

Ступінь вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Освітньо-наукова програма	«Фінанси, банківська справа та страхування»
Тип дисципліни	обов'язкова

Київ 2022

Автор:

Мирослава Григорівна Олієвська, доктор економічних наук, доцент, завідувач відділу бюджетних видатків соціальної сфери та економічного розвитку відділення бюджетної політики та розвитку бюджетної системи НДФІ ДННУ «Академія фінансового управління».

Рецензенти:

Олійник Яна Вікторівна – д.е.н., доцент, директор Інституту післядипломної освіти ДННУ «Академія фінансового управління»,

Синявський Віталій В'ячеславович - головний спеціаліст відділу трансфертного ціноутворення Департаменту міжнародного оподаткування Міністерства фінансів України.

Форма навчання –	очна (денна), заочна
Семестр –	1
Кількість кредитів ECTS –	4
Форма підсумкового контролю –	екзамен
Мова викладання –	українська

Робочу програму розглянуто та схвалено на засіданні Інституту післядипломної освіти 01.09.2022 р., протокол № 9.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	7
2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ	8
Тема 1. Фінансова система: категорії, суб'єкти, фінансові інститути	8
Тема 2. Фінансова політика та її вплив на сталий розвиток	8
Тема 3. Конкурентоспроможність та ефективність банківської системи	8
Тема 4. Проблеми та перспективи подальшого розвитку бюджетної системи	9
Тема 5. Проблемні аспекти функціонування податкової політики	9
Тема 6. Сучасні питання та шляхи їх вирішення у сфері страхування	9
Тема 7. Фінансовий ризик-менеджмент суб'єктів господарювання	10
3. ПОРЯДОК ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	11
4. ПОЛІТИКА ДОБРОЧЕСНОСТІ	12
5. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА	12
6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА	13
6.1. Нормативно-правові акти	13
6.2. Основна література	13
6.3. Додаткова література	14
6.4. Інформаційні ресурси	17

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Студії з фінансів, банківської справи та страхування» належить до переліку обов'язкових освітніх компонент підготовки докторів філософії за освітньо-науковою програмою «Фінанси, банківська справа та страхування», має міцне міждисциплінарне підґрунтя й широкі інтернаукові зв'язки. Навчальний процес орієнтований на самостійне вивчення і проведення лекційних, практичних занять, консультацій, поточного контролю та підсумкового контролю у формі екзамену. Поточний контроль здійснюється шляхом дискусії, виконання індивідуальних завдань для самостійного опрацювання, тестування.

З метою створення безпечних умов організації навчального процесу передбачена можливість проведення усіх занять у дистанційному режимі із використанням хмарного сервісу організації відеозв'язку ZOOM.

Анотація навчальної дисципліни. «Студії з фінансів, банківської справи та страхування» є провідною компонентою освітнього процесу підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, оскільки забезпечує професійний розвиток аспірантів та формування у них компетенцій у сфері функціонування фінансової системи та її суб'єктів. Дисципліна охоплює основні проблем, які виникають в фінансовій системі на міжнародному, національному, регіональному та мікрорівнях, в частині розробки та реалізації бюджетної, податкової, монетарної, боргової політики, їх узгодження з досягненням цілей сталого розвитку з урахуванням воєнного стану, надання Україні статусу країни-кандидата для вступу до ЄС, перспектив та завдань повоєнного відновлення економіки.

Мета дисципліни полягає у поглибленні теоретичних і практичних знань у сфері фінансів, банківської справи і страхування та сприянні формування компетентностей комплексного розуміння сучасних проблем фінансової політики та її складових. Відповідно до мети, **завданнями** вивчення дисципліни є набуття здатності продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Міждисциплінарні зв'язки. Дисципліна «Студії з фінансів, банківської справи та страхування» сприятиме більш глибокому розумінню змісту та якісному вивченні таких навчальних дисциплін як «Математичні методи, моделі та інформаційні технології у фінансах, банківській справі та страхуванні», «Управління державними фінансами», «Відкриті дані у сфері публічних фінансів», проходженню педагогічної практики.

Навчальна дисципліна «Студії з фінансів, банківської справи та страхування» орієнтована на опанування здобувачами інтегральною компетентністю освітньо – наукової програми «Фінанси, банківська справа та страхування»: здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері фінансів, банківської справи та страхування, а також

проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬО- НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ «ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ»

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК04. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні компетентності (СК):

СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК02. Здатність публічно презентувати результати власних наукових та практичних досліджень, вести ділові дискусії з представниками науково-професійної спільноти.

СК04. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати, вирішувати проблеми дослідницького характеру та впроваджувати результати власних досліджень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК05. Здатність ініціювати, розробляти та реалізовувати наукові проекти у сфері фінансів, банківської справи та страхування, проявляти відповідальність при їх реалізації; комерціалізувати результати наукових досліджень та забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН02. Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи, методи та методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН03. Розробляти та досліджувати концептуальні, математичні і комп'ютерні моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН04. Пропонувати нові рішення, розробляти та реалізовувати наукові проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми у сфері фінансів, банківської справи та страхування з дотриманням норм академічної етики, забезпечувати комерціалізацію

результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності.

РН05. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері фінансів, банківської справи та страхування, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.

РН06. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані.

РН08. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми фінансів, банківської справи та страхування, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях наукових видань, у т.ч. міжнародних.

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	Теми	Всього, год	Лекції, год.	Практичне/ семінарське заняття, год.	Самостійна робота, год.	Форма оцінювання
1	Тема 1. Фінансова система: категорії, суб'єкти, фінансові інститути	17	2	2	13	Участь у дискусії
2	Тема 2. Фінансова політика та її вплив на сталий розвиток	17	2	2	13	Підготовка есе
3	Тема 3. Конкурентоспроможність та ефективність банківської системи	17	2	2	13	Підготовка тез доповіді
4	Тема 4. Проблеми та перспективи подальшого розвитку бюджетної системи	17	2	2	13	Підготовка проєкту наукової статті
5	Тема 5. Проблемні аспекти функціонування податкової політики	17	2	2	13	Презентація та захист індивідуальної роботи
6	Тема 6. Сучасні питання та шляхи їх вирішення у сфері страхування	17	2	2	13	Участь у дискусії
7	Тема 7. Фінансовий ризик-менеджмент суб'єктів господарювання	18	2	2	14	Комп'ютерне тестування
Всього навчальних годин		120	14	14	92	-

Підсумковий контроль - письмовий **екзамен**

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Фінансова система: категорії, суб'єкти, фінансові інститути

Розвиток фінансової думки в роботах науковців Академії. Фінансовий ринок у фінансовій системі держави. Глобалізація та її вплив на національні фінансові системи. Інституційні основи розвитку ринку віртуальних активів. Вплив основних макроекономічних показників економічного і соціального розвитку України на стабільність фінансової системи. Вплив світової пандемії COVID-19 на фінансовий сектор.

Тема 2. Фінансова політика та її вплив на сталий розвиток

Фінансова політика як складова економічної і соціальної політики держави. Пріоритети фінансової політики в різних економічних теоріях. Складові фінансової політики. Мета, завдання, методи, принципи та інструменти реалізації фінансової політики. Стратегія і тактика фінансової політики. Фінансова політика в умовах фінансової кризи. Фінансово-економічна політика за воєнного стану. Стабілізація фінансового стану в Україні та шляхи її забезпечення. Фінансовий механізм як сукупність форм і методів організації фінансових відносин. Взаємодія фінансового механізму з господарським механізмом і фінансовою політикою. Складові елементи фінансового механізму.

Тема 3. Конкурентоспроможність та ефективність банківської системи

Роль банківської системи у виконання основних функцій фінансової системи. Актуальні проблеми банківської системи України: причини виникнення та шляхи розв'язання. Страхування вкладів як засіб стабільності та довіри до банківської системи. Підходи НБУ до нагляду за банківською системою. Тенденції та проблеми банківського фінансування економіки. Роль банків з участю держави в капіталі у забезпеченні розвитку реального сектору економіки України. Управління державними інвестиціями у банківському секторі. Моделі бізнесу ощадних банків в сучасних умовах. Ризик-орієнтований підхід щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму. Фінансово-економічне оздоровлення проблемних банків в умовах системної кризи.

Банківські ризики, їх класифікація. Регулювання процесу організації системи ризик менеджменту в банках. Організаційне та функціональне забезпечення ризик менеджменту в банках.

Тема 4. Проблеми та перспективи подальшого розвитку бюджетної системи

Державні доходи та ризики їх формування. Тенденції зміни державних видатків: історичний аспект. Рівень державних видатків: теоретичний аспект. Проблеми незбалансованості державного бюджету. Джерела фінансування державного бюджету в умовах повномасштабної війни (військові облігації, кредити від Міжнародних фінансових організацій, двосторонні кредити та гранти). Політика реформування державних видатків України. Євроінтеграційний контекст проблем розвитку системи управління державними фінансами. Централізація проти децентралізації. Актуальні проблеми процесу формування місцевих бюджетів. Нормативні, політичні та функціональні основи місцевого самоврядування (Особливості органів місцевого самоврядування: системи місцевого самоврядування в Європі, порівняння органів місцевого самоврядування Німеччини та України, виклики місцевого самоврядування сьогодні, стратегії реформ, місцеве самоврядування в Європейському Союзі). Соціальні, політичні, фінансові та функціональні виклики органів місцевого самоврядування. Фінансова спроможність органів місцевого самоврядування в умовах децентралізації. Проблеми і перспективи розвитку підприємництва та фінансово-економічного потенціалу регіонів в умовах євроінтеграції. Державна фінансова підтримка розвитку малого та середнього бізнесу на регіональному рівні. Альтернативні форми регіональної економічної інтеграції. Методи регіональної економічної інтеграції.

Тема 5. Проблемні аспекти функціонування податкової політики

Загальний та соціально-економічний зміст категорії «податкова політика». Державна податкова політика як діяльність держави у сфері встановлення, правового регламентування та організації справляння податків і податкових платежів у централізовані фонди грошових ресурсів держави. Інструменти та форми податкової політики. Ефективність податкової політики. Інституційне забезпечення формування та реалізації податкової політики. Напрямки і форми реалізації податкової політики. Організація податкової роботи та адміністрування податків. Проблеми адміністрування податків органами державної фінансової служби та шляхи їх вирішення. Тенденції розвитку оподаткування доходів та прибутків. Оподаткування процесів споживання та його розвиток. Місцеве оподаткування та перспективи його реформування. Шляхи забезпечення прозорості та зрозумілості податкової політики України. Структура податків і обов'язкових платежів в країнах ОЕСР. Перспективи уніфікації податкової політики в контексті глобалізаційних процесів. Стратегія податкового реформування і трансформація податкової політики.

Тема 6. Сучасні питання та шляхи їх вирішення у сфері страхування

Економічна необхідність і роль страхування в забезпеченні безперервності суспільного виробництва. Особливості фінансових відносин у сфері страхування.

Функції страхування. Суб'єкти страхових відносин: страховик, страхувальник, застрахований, отримувач. Об'єкт і предмет страхування, економічний інтерес страхових відносин. Дискусійні питання з приводу функцій страхування. Характеристика страхового ринку України, напрямки його розвитку. Роль держави у розвитку страхового ринку. Страхові продукти та їх реалізація (закономірності, напрямки, особливості продажу). Підходи до визначення платоспроможності страховика. Новітні інструменти управління платоспроможністю страховиків. Процес страхування та критерії вибору страхової компанії (процес страхування, його етапи, актуарні розрахунки, страхова статистика, страховий тариф та методи його побудови в ризиковій і довгостроковій сферах, фінанси страховика, рівень фінансової безпеки, надійності та платоспроможності страхової організації). Страхування від воєнних ризиків. Підходи до оцінки терористичних ризиків та оцінка можливості прийняття їх на страхування.

Тема 7. Фінансовий ризик-менеджмент суб'єктів господарювання

Поняття невизначеності середовища функціонування підприємства. Сутність і природа загроз та ризиків. Відмінності між ризиком та невизначеністю. Система ризик-менеджменту на підприємстві як невід'ємна складова частина підсистеми менеджменту організації. Проблеми моніторингу ризикоутворюючих факторів. Проблеми управління ризиками на основі процесу їх ідентифікації, оцінки та аналізу, вибору та використання методів нейтралізації їх наслідків. Огляд та аналіз міжнародних стандартів ризик-менеджменту. Зовнішні методи (страхування, хеджування, диверсифікація, розподіл ризику) та внутрішні методи (самострахування, лімітування, забезпечення якості виробленої продукції, бізнес-планування) зниження ризиків підприємства. Фінансово-інституційні засади розвитку підприємницької діяльності. Держава як суб'єкт економічної діяльності на центральному та місцевому рівнях. Форми державної підтримки підприємств України. Шляхи та передумови забезпечення ефективної державної підтримки підприємств.

3. ПОРЯДОК ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою та враховує результати поточного контролю знань (максимально 50 балів) і екзамену (максимально - 50 балів).

Умови результатів поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Форми оцінювання	Максимальна кількість балів за одну роботу	Разом
Дискусія	4	8
Есе	4	4
Тези	4	4
Проект наукової статті	8	8
Презентація та захист індивідуальної роботи	6	6
Комп'ютерне тестування	20	20
Всього за поточну успішність		50

Екзамен проводиться у письмовій формі та оцінюється за 50-ти бальною шкалою. Екзаменаційний білет охоплює всі теми навчальної дисципліни. Кожний екзаменаційний білет складається з 3-х завдань: 2-х питань, що потребують розгорнутої відповіді для оцінювання практичних умінь (максимальна оцінка - 30 балів) та комп'ютерного тестування для оцінювання теоретичних знань (максимально 20 балів). Приклад екзаменаційного білету наводиться нижче.

ПРИКЛАД ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ

Екзаменаційний білет № ____

1. Теоретичні питання, що потребують розгорнутої відповіді для оцінювання практичних умінь.

Максимальна оцінка – 30 балів: 15 балів за розгорнуту відповідь на 1-е питання та 15 балів за розгорнуту відповідь на 2-е питання. Максимальний бал та критерії оцінювання: 5 – повнота розкриття питання із ; 5 – логіка викладення думки; 5 – культура писемного мовлення.

1.1. Проаналізувати внутрішні та зовнішні фактори, які характеризують фінансову політику в Україні з урахуванням сучасних викликів та можливостей.

1.2. Основні показники, що характеризують стан публічних фінансів.

2. Комп'ютерне тестування для оцінювання теоретичних знань (20 тестів).

Максимальна оцінка - 20 балів.

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни складається із суми результатів поточного та підсумкового контролю. Підсумкова оцінка здійснюється за 100-бальною шкалою Академії, шкалою ЄКТС та національною шкалою.

Умови результатів підсумкового оцінювання знань здобувачів вищої освіти

100-бальна шкала Академії	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	відмінно
85–89	B	добре
75–84	C	
70–74	D	задовільно
60–69	E	
35–59	FX	незадовільно з можливістю перескладання
0–34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням навчальної дисципліни

4. ПОЛІТИКА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Індивідуальні завдання з навчальної дисципліни мають виконуватись здобувачами самостійно. Для оцінювання надаються лише результати власної роботи здобувача.

Роботи, що містять копіювання оригінальних текстів без посилання на джерела інформації, або компіляцію текстів з оригінальних джерел, оцінюються в 0 балів. Усі роботи перевіряються на антиплагіат.

Під час підготовки до відповіді за екзаменаційним білетом здобувач може користуватися лише дозволеним переліком матеріалів. Використання інших матеріалів та інформаційних засобів (сторонні друковані матеріали, інтернет, мобільний телефон, планшет, смарт-годинник, додаткові вкладки браузера на комп’ютері (у разі комп’ютерного тестування)) вважається порушенням і дає підстави екзаменатору відсторонити здобувача від виконання завдань екзаменаційного білета та оцінити результати екзамену в нуль балів. Під час екзамену не розповсюджуються екзаменаційні білети.

5. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Олієвська Мирослава Григорівна, доктор економічних наук, доцент, завідувач відділу бюджетних видатків соціальної сфери та економічного розвитку відділення бюджетної політики та розвитку бюджетної системи НДФІ.

Ел. пошта: 3mad@ukr.net

Google Scholar:

<https://scholar.google.ru/citations?user=xBp1ny8AAAAJ&hl=uk>

ID ORCID:

<https://orcid.org/0000-0002-5050-6013>

Scopus Author ID:

Web of Science Researcher ID:

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

6.1. Нормативно-правові акти

1. Бюджетний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>
2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17.
3. Про введення воєнного стану в Україні : указ Президента України від 24.02.2022 № 64/2022. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/64/2022#Text.
4. Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» : Закон України від 24.02.2022 № 2102-IX. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/2102-20#Text.
5. Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо запровадження середньострокового бюджетного планування : Закон України № 2646.
6. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо особливостей оподаткування та подання звітності у період дії воєнного стану : закон України від 03.03.2022 № 2118-IX. URL: [zakon.rada.gov.ua/ laws/show/2118-20#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2118-20#Text).
7. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану : закон України від 15.03.2022 № 2120-IX. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/2120-20#Text.
8. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо адміністрування окремих податків у період

воєнного, надзвичайного стану : закон України від 01.04.2022 № 2173-IX. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/2173-20#Text.

9. Про Державний бюджет України на 2022 рік : Закон України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1928-20#Text>

10. Про затвердження Національної економічної стратегії на період до 2030 року : постанова Кабінету Міністрів України від 03.03.2021 № 179. URL: search.ligazakon.ua/ldoc2.nsf/link1/KP210179.html.

11. Про схвалення Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2022-2025 роки та плану заходів з її реалізації : Розпорядження КМУ від 29 грудня 2021 р. № 1805-р. <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-shvalennya-strategiyi-reformuvannya-sistemi-upravlinnya-derzhavnimi-finansami-na-20222025-roki-ta-planu-zahodiv-z-yiyi-realizaciyi-i291221-1805>

6.2. Основна література

1. Базилевич В. Д., Баластрик Л. О. Державні фінанси / за заг. ред. В. Д. Базилевича. Київ : Атіка, 2002. 368 с.

2. Державні фінанси України: розвиток та управління змінами (проблеми економічної безпеки) / за ред. Т. І. Єфименко ; ДННУ «Акад. фін. управління». Київ, 2017. 496 с.

3. Дробязко А. О. Оптимізація моделей бізнесу державних банків в умовах посилення вимог до фінансової безпеки у 2022 році / А. О. Дробязко, О. О. Любіч, Д. І. Олійник // Фінанси України. 2022. № 1. С. 74–89.

4. Єфименко Т. І. Податкові пільги в умовах воєнного стану: управління комплаєнс-ризиком. Фінанси України. 2022. № 4. С. 7-26.

5. Кудряшов В. П. Державні фінанси в період проведення реформ. Фінанси України. 2012. № 1. С. 41–57.

6. Кудряшов В. П. Інституційне забезпечення імплементації фіскальних правил. Фінанси України. 2020. № 3. С. 43-64.

7. Марченко С. М. Стратегічне управління державними фінансами: євроінтеграційний курс, міжнародні тренди, національні особливості / С. М. Марченко // Фінанси України. 2022. № 1. С. 7–26.

8. Науково-методичні засади статистичного аналізу стійкості державних фінансів / С. С. Гасанов, М. В. Пугачова, Л. О. Ященко та ін. К. : ДННУ «Акад. фін. управління», 2013. 524 с.

9. Розвиток фінансів державного сектору економіки України / В. П. Кудряшов, О. М. Іваницька, Р. Л. Балакін та ін. ; за ред. О. М. Іваницької, В. П. Кудряшова. – К. : ДННУ «Акад. фін. управління», 2016. 239 с.

10. Соколовська А. М. Дискусійні аспекти визначення податкових витрат у системі непрямого оподаткування. Фінанси України. 2022. № 1. С. 50–73.

11. Стійкість державних фінансів України у довгостроковій перспективі : кол. моногр. / Луніна І.О., Білоусова О.С., Твердохлібова Д.В. та

ін. ; за ред. д.е.н., І.О.Луніної ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». Електрон. дані. К., 2020. 364 с. Режим доступу : <http://ief.org.ua/docs/mg/333.pdf>

12. Управління державними фінансами: фіскальні правила, ризики, міжнародні стандарти / за ред. Т. І. Єфименко ; ДННУ «Акад. фін. управління». Київ, 2019. 496 с.

6.3. Додаткова література

1. Актуальні проблеми розвитку системи управління державними фінансами: євроінтеграційний контекст /за ред. Т. І.Єфименко ; ДННУ «Акад. фін. управління». Київ, 2016. 496 с.

2. Бортніков Г. П., Любіч О.О., Гладких Д. М. Державні банки в умовах воєнного стану: ключові проблеми та заходи реагування. Фінанси України. 2022. № 4. С. 67-91.

3. Б'юкенен Дж. М., Масгрейв Р. А. Суспільні фінанси і суспільний вибір: два протилежних бачення держави : пер. з англ. Київ : ВД «КМ Академія», 2004. 175 с.

4. Валігура В. А. Сучасні тенденції гармонізації ПДВ у країнах Європейського Союзу. Фінанси України. - 2022. - № 3. - С. 22-37.

5. Ватульов А. В. Упровадження гендерного підходу в систему управління державними фінансами / А. В. Ватульов, К. В. Клименко, К. В. Кузнєцов // Фінанси України. 2020. № 2. С. 55-81.

6. Возняк Г. В. Підприємницькі активи територіальних громад в умовах війни: нові виклики та проблеми управління. Фінанси України. 2022. № 3. С. 38-52.

7. Гасанов С. С., Кудряшов В. П., Балакін Р. Л. Реформування фіскальної системи України у контексті євроінтеграційних процесів. Фінанси України. 2015. № 5. С. 16–38. URL: finukr.org.ua/?page_id=723&aid=4205.

8. Гасанов С. С. Фіскальні ризики та фіскальне таргетування в системі управління державними фінансами за умов інституціональної невизначеності. Наукові праці НДФІ. 2017. Вип. 2. С. 5–24. URL: doi.org/10.33763/npndfi2017.02.005.

9. Гасанов С. С., Кудряшов В. П. Обмеження дефіциту бюджету в умовах фіскальних ризиків. Наукові праці НДФІ. 2015. Вип. 3. С. 5–14. URL: npndfi.org.ua/?page_id=723&aid=781.

10. Гасанов С. С., Кудряшов В. П., Балакін Р. Л. Досвід ЄС з антикризового управління державними фінансами та його використання в Україні. Фінанси України. 2014. № 7. С. 17–30.

11. Гасанов С. С., Кудряшов В. П., Балакін Р. Л. Зарубіжний досвід забезпечення прозорості операцій у фіскальній сфері та його використання в Україні. Фінанси України. 2015. № 11. С. 22–42. URL: finukr.org.ua/?page_id=723&aid=4257.

12. Данилишин Б. Поствоєнна економіка переможця. Дзеркало тижня. 2022. 20 квіт. URL: zn.ua/ukr/macrolevel/postvojenna-ekonomika-peremozhtsja.html
13. Даудова Г. В., Таукешева Т. Д. Трансформація державних фінансів: гендерний бюджет. Актуальні проблеми державного управління. 2018. № 1 (53). С. 34–39. URL: www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/apdu/2018-1/doc/2/02.pdf.
14. Державні фінанси України: розвиток та управління змінами (проблеми економічної безпеки) / за ред. Т. І. Єфименко ; ДННУ “Акад. фін. управління”. Київ, 2017. 496 с.
15. Дробязко А. Як працює банківська система України в умовах війни. Mind. 2022. 19 квіт. URL: mind.ua/openmind/20239949-yak-pracyue-bankivska-sistema-ukrayini-v-umovah-vijni.
16. Дунаєв Б. Б. Фінансовий сектор – джерело сталого фінансування в економіці. Фінанси України. 2022. № 3. С. 107-124.
17. Загородній А. Г., Вознюк Г. А. Фінансово-економічний словник. Львів : Вид-во Нац. ун-ту “Львівська політехніка”, 2005. 714 с.
18. Зведений бюджет України / Мінфін. URL: index.minfin.com.ua/ua/finance/budget/cons/.
19. Звіт Рахункової палати України за 2020 рік : затв. рішенням Рахункової палати від 08.04.2021 № 7-2. URL: rp.gov.ua/Activity/Reports/?id=1083.
20. Єфименко Т. І., Воробей С. І., Ловінська Л. Г. Глобальні рекомендації щодо звітності про стійкість підприємств у транзитивних країнах: умови воєнного стану та відновлення в Україні. Фінанси України. 2022. № 3. С. 8–21.
21. Іваницька О. М., Кошук Т. В., Олейнікова Л. Г. Організаційні засади автоматичного обміну інформацією в податкових цілях за стандартом CRS. Фінанси України. 2022. № 6. С. 54-69.
22. Ковальчук А. М. Місцеві бюджети та гендерне бюджетування: теоретичні аспекти. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2019. Вип. 2. С. 331–337. URL: chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/07/Kovalchuk-A.M..pdf.
23. Коляда Т. А. Гендерно-орієнтоване бюджетування: сутність та перспективи запровадження в Україні. Економічний вісник. Сер.: Фінанси, облік, оподаткування. 2019. Вип. 3. С. 80–88. URL: doi.org/10.33244/2617-5932.3.2019.80-88.
24. Корнієнко Н., Остріщенко Ю. Гендерна складова бюджетної політики держави. Вісник КНТЕУ. 2016. № 1. С. 97–108. URL: visnik.knteu.kiev.ua/files/2016/01/8.pdf.
25. Коментар Національного банку про поточний стан та перспективи економіки України / Національний банк України. 2022. 14 квіт. URL: bank.gov.ua/ua/news/all/komentar-natsionalnogo-banku-pro-potochniy-stand-ta-perspektivi-ekonomiki-ukrayini.

26. Крисоватий А. І., Валігура В. А. Новації та напрями вдосконалення податкового законодавства України в умовах воєнного стану. *Фінанси України*. 2022. № 6. С. 33-53.
27. Кудряшов В. П. Формування критичної інфраструктури в Україні. *Фінанси України*. 2022. № 2. С. 7-25.
28. Наливайко Л., Фоміна Д. Застосування методики гендерно орієнтованого бюджетування в Україні: проблеми теорії та практики. *Національний юридичний журнал: теорія і практика*. 2019. URL: www.jurnaluljuridic.in.ua/archive/2019/2/part_2/6.pdf.
29. Лупенко Ю. О. Напрями вдосконалення системи управління державними фінансами країни / Ю. О. Лупенко, Ю. Д. Радіонов // *Фінанси України*. - 2021. № 8. С. 47-67.
30. Молдован О. О. Стратегія реформування системи державних фінансів України: завдання, пріоритети, механізми : аналіт. доп. Київ : НІСД, 2014. 48 с.
31. Мярковський А. І. Інновації в інформаційному забезпеченні управління державними фінансами. *Фінанси України*. 2016. № 9. С. 7–28.
32. Науково-методичні засади статистичного аналізу стійкості державних фінансів / С. С. Гасанов, М. В. Пугачова, Л. О. Ященко та ін. Київ : ДННУ “Акад. фін. управління”, 2013. 524 с.
33. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо впровадження та застосування гендерно орієнтованого підходу в бюджетному процесі : наказ Міністерства фінансів України від 02.01.2019 № 1. URL: zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0001201-19.
34. Рошило В. І. Гендерний аспект планування бюджетних програм на місцевому рівні. *Гроші, фінанси і кредит*. 2019. Вип. 1 (73). С. 161–174. URL: doi.org/10.34025/2310-8185-2019-1.73.14.
35. Свірко С. В. Сучасний розвиток системи управління державними фінансами України: обліковий сегмент у забезпеченні інноваційно-інвестиційного вектора спрямування. *Вісник Житомирського державного технологічного університету. Сер. : Економічні науки*. 2018. № 1 (83). С. 56–65.
36. Терещенко Г. М., Чернюк О. С. Розвиток гендерно орієнтованого бюджетування у галузі освіти України. *Наукові праці НДФІ*. 2018. Вип. 1. С. 119–130. URL: doi.org/10.33763/npndfi2018.01.119.
37. Удосконалення управління державними фінансами та реформування податкової системи України / за ред. Т. І. Єфименко. Київ : ДННУ “Акад. фін. управління”, 2015. 446 с.
38. Чухраєва Н. М., Олійник Я. В. Автоматичний міжнародний обмін податковою інформацією: особливості попередніх умов запровадження в Україні під час воєнного стану. *Фінанси України*. 2022. № 5. С. 102-114.
39. Фесенко Т. Г., Фесенко Г. Г. Контент-аналіз управління проектами гендерного бюджетування. *Управління розвитком складних систем*. 2017. № 30. С. 84–91.

40. Gasanov S. S. Structural Policy and Public Finance under Institutional Uncertainty. Finance of Ukraine. 2017. No. 3. P. 7–18. URL: doi.org/10.33763/finukr2017.03.007

41. In Defense of Public Debt / B. Eichengreen, A. El-Ganainy, R. Esteves, K. J. Mitchener. Oxford University Press, 2021. 320 p. URL: www.econ.berkeley.edu/biblio/defense-public-debt.

42. Fiscal Rules and Fiscal Councils: Recent Trends and Performance during the COVID-19 Pandem c / H. Davoodi, P. Elger, A. Fotiou et al. IMF Working Papers. 2022. No. 2022/011. URL: doi.org/10.5089/9798400200472.001.

6.4. Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. : <http://www.ukrstat.gov.ua>

2. Офіційний сайт Євростату. <http://ec.europa.eu/eurostat>

3. Офіційний сайт Національного Банку України. <https://www.bank.gov.ua>

4. Офіційний сайт Міністерства фінансів України.

5. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України.